

במדינה

העם

לא

זוללי-שטחים

מישאל שנוערך בין תלמידי האוניברסיטה העברית בירושלים סיפק השבוע מזון רב למחשבה על הבעיות הבערות של המדינה על השאלות הרגילות התקבלו גם הפעם התשובות הרגילות: 50% תמכו במשה דיין כראש-הממשלה, לעומת 18% שתמכו ב' נאט"ל אלון, 16% בלוי אשכול, 13% ב' מנחם בגין ו-9% באבא אבן. במישאל זה השתתפו 5448 סטודנטים שהם כמחצית הלומדים באוניברסיטה, ו' תשובותיהם מיינו באורח מדעי באמצעות המחשב של האוניברסיטה על כן היה עניין מיוחד דווקא בחלוקת-המישנה של השאלות. על עתיד השטחים, למשל, סברו 66% שיש לשמור על המצב הקיים, עד למשא נמנה לשלום, רק 3% תמכו בהחזרה לאלתר וללא-תנאי של כל השטחים. מספר הדורשים סיפוח מיינו הסתכם ב-14% לעומת 10% הדוגלים בפרדאציה ישראל-פלסטיין.

כניסת שומריהם. החוצאות הראו כי אילו נערכו הבחירות כיום היה המעורר מע"מ-מס"ם מקבל 47%, הזיה גח"ל-ל"ע 20%, המפלגות הדתיות 8%. אתונים אלה היו משתנים לכאן או לכאן, אילו הוצעו צירופים אחרים לכוהנים: תוצאה אחת שלא השתנתה בכל הצירופים: 3% להעולם הזה-כוח חדש, לעומת 2% למרכז החופשי.

כיצד מתחשבות הדיועות על עתיד השטחים עם ההשתייכות המפלגתית? הסתבר שלא כל תומכי הנצנים והלאומנים הם זוללי-שטחים. הסיפוחיסטים המובהקים ביותר הם הבוחרים הדתיים. מבין אלה שהצביעו בעד מנחם בגין לראשות הממשלה רק 33% דוגלים בסיפוח. השאר מעדיפים את המצב הקיים. אילו בין מצביעי המרכז החופשי יש מיעוט בלבד הדוגל ב' סיפוח: 20% בסך הכל. בקצה השני, הסתבר כי מבין בוחריו העולם הזה-כוח חדש 31% הם בעד פד' ראציה, 46% בעד שמירת המצב הקיים. היתה זו, בסך הכל, הוכחה נוספת של העובדה היסודית בחיים המדיניים בארץ: האזרח הישראלי הוא אחד השמרניים ביותר

בגין מביט בקדח, דיין מביט בכניין לקום? צריכים לקום?

כי גח"ל חדלה מזמן מלהיות אופוזיציה ואם תחזור רשמית למעמד זה, לא תדע מה לעשות.

אולם היו למרשה כמה צדדים מאלפים, ואף חסובים, שנעלמו מן העין במטר ה' הערות הצנינות.

בגין: הישרים החדרים. העובדה ה' ראשונה, הבולטת בפרשה, היא שגח"ל, על שני אגפיה, עדיין כפופה כל-כולה לאדם אחד: מנחם בגין.

בישיבה המשותפת של שני המרכזים, נהגו עשרות הצירים אנשי-חרות וליבר' לים כאחד. כמו היה מאולפת, המחכה לכל הנועת-יד של המאלף.

בעולם, הוא כימעט תמיד מעדיף את המצב הקיים.

מפלגות

הפורשים

לא פרשו

הסקרה בכוס מים של הליכוד הלאומי נסתממה כמו שהתחילה. בעיני המיכיר, היתה זאת קומדיה. הכל ידעו כי גח"ל לא תפרוש. בבולדוזר לא יוצאו אותם! אמר נהג'מונית, שהתחכך עם אחד הגוסעים שלו.

כשפרץ המשבר, היה רוב גח"ל, גם כי סיעתה בכנסת, למען פרישה מן הממשלה. אך אין ספק כי מנחם בגין פסל רעיון זה. אולם כפיקחותו הפוליטית האופיינית, שתק, הוא נתן לגל לגאות כדי להשכיכו ב' רגע הנפיו.

בישיבה עצמה ביצע כמה תרגילים משע' שע'ם. למשל: באמצע ההיכוח נמאס לרוב הנוכחים המלל האינסופי, יצחק זיו-אב ה' ליברלי הציע לשים קץ לחיכוח ולעבור ל' הצבעה. נערכה הצבעה, והרוב קיבל את ההצעה, בשמחה.

אולם מנחם בגין לא היה מעוניין בסיום אולם השעה לא היתה כשרה עדיין להכרעה שהוא רצה בה. לכן הכריז, פשוט, כי היתה זאת הצבעה "נסיונית". הוא נאם קצר, ובו תבע להמשיך בוויכוח ואז נערכה הצבעה שנייה, שלפניה שאל בגין: "נראה עכשיו מי בעד, ומי נגד?" וכמובן: הרוב הגדול, שלפני כן החליט לשים קץ לחיכוח, הצביע עתה בעד המש' כתר, עד הסוף המר.

הסוף היה מובן מאליו. בגין גילה את דעתו שלטובת המדינה אסור לפרוש ורוב עצום קיבל את דעתו.

דיין: ראש המוכנה. העובדה השנייה נגעה למשה דיין.

רבים ראו בבקשתו להוסיף בישיבת גח"ל רק תחבולה דינית טיפוסית לחטיפת פרסו' מה. תחבולה שהצליחה, כמובן.

אך היתה לעניין משמעות הרבה יותר עמוקה. לדיין היה עניין חיוני בהישארות גח"ל בממשלה. כי גח"ל הפכה זה מכבר לחלי-עז של דיין, כמו שמס"ם היא חיל-עז של אשכול ספיר אבן. נדמה כי זהו כיום, התפקיד האמיתי העיקרי של גח"ל. כך הכריז דיין, למעשה, על מעמדו כראש הימין במדינה מנהיגם העליון של גח"ל, הדתיים והליברלים-העצמאיים, יחד עם יוצאי רפ"י ומזרזביו במע"י.

אנשי גח"ל מכירים בהנהגתו. כאשר נכנס לאולם, עבר רחש בין השורות: "לקום? צריכים לקום?"

עד כה כמו באסיפות גח"ל רק לכבוד איש אחד: מנחם בגין. כיום מופיע דיין לא רק כבן-בריתו של בגין, הוא הפך גם מוע' מד לכתר הריבון מעליו, ואולי לירושתו. **מס"ם: העריפה הגדולה.** יש עוד צד לפרשה, שמעטים הקדישו לה תשומת-לב.

לא רק הדתיים הפצירו בגח"ל להישאר בממשלה. גם מנהיג מס"ם, יעקוב חזן, פנה מעל דוכן הכנסת אל גח"ל, תבע מהם לה' שאר בממשלה. ואילו משה קול, מנהיג הל"ע, שיגר אל בגין קריאה מיוחדת ונרג' שת לאותה מטרה.

כל זה בשם הליכוד הלאומי. אך ברור כי כל הרוצה לנהל משא-ומתן לשלום, על בסיס החזרת שטחים מוחזקים, (המש' בעמוד 15)

דיין מנחם, בגין מפקח, ספיר מקשיב מי בעד? מי נגד?